

ที่ นว ๐๐๑๐/ ๑๗๓๐

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์
ถนนพหลโยธิน นว. ๖๐๐๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สาระสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาฯ จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดส่งคู่มือแนวทางปฏิบัติในการ
บูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ
ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงขอประชาสัมพันธ์เรื่องการรับรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญตามพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียด
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ศรีโยธิน)

สหกรณ์จังหวัดนครสวรรค์

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๕๖๒๒ ๑๐๕๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_nakhonsawan@cpd.go.th

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา ระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560

หลักเกณฑ์การทำสัญญา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

1 ทำไมต้องมีกฎหมายฉบับนี้

ปัจจุบันมีการนำระบบเกษตรพันธสัญญามาใช้ในกระบวนการผลิตอย่างแพร่หลาย แต่สัญญามีลักษณะผสมระหว่าง **สัญญาจ้างทำของ จ้างแรงงาน และซื้อขาย** จึงซับซ้อน วิเคราะห์ความคุ้มค่าและต้นทุนการผลิตได้ยาก

เกษตรกรรายย่อยมัก **มีอำนาจต่อรองน้อยกว่า** จึงเสี่ยงต่อการปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

กฎหมายนี้จึงกำหนดหลักเกณฑ์การทำสัญญาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย รวมทั้งกำหนดกลไกส่งเสริมและพัฒนาเกษตรพันธสัญญาในประเทศไทย

2 เกษตรพันธสัญญา คืออะไร มาตรา 4

ผู้ประกอบการ
ทางการเกษตร
เข้าไปมีส่วนในกระบวนการผลิต

เกษตรกรบุคคลธรรมดา
ตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป
หรือ องค์กรเกษตรกรที่มีกฎหมายรองรับ

คือระบบการผลิตผลิตผลหรือบริการทางการเกษตร ที่เกิดขึ้นจากสัญญา
ระหว่างสองฝ่ายข้างต้น

3 การจดทะเบียนผู้ประกอบการ

มาตรา 16, 18 แจ้งการประกอบธุรกิจ หรือแจ้งยกเลิกการประกอบธุรกิจ
ต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา 17 สำนักงานปลัดฯ จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการทางการเกษตร
และเปิดเผยให้ประชาชนตรวจสอบได้

มาตรา 20 ส่งสำเนาเอกสารสำหรับการขึ้นชื่อให้สำนักงานปลัดฯ เพื่อใช้
ตรวจสอบ

4 การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

มาตรา 20 ได้รับเอกสารชี้ชวนที่มีข้อมูลสมบูรณ์และร่างสัญญาล่วงหน้า
เอกสารชี้ชวนถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

มาตรา 21 สัญญาต้องชัดเจน ใช้ภาษาไทยที่เข้าใจง่าย โปร่งใส ข้อมูล
สำคัญครบถ้วน และลดโอกาสเกิดข้อพิพาท

มาตรา 22 ถ้าสัญญาไม่มีรายละเอียดตามที่กำหนด เกษตรกรเลือกให้
เพิ่มให้ครบ หรือบอกเลิกสัญญาได้ ภายใน 30 วันนับแต่วันทำสัญญา หรือ
ก่อนส่งมอบผลิตผล แล้วแต่ระยะเวลาใดสั้นกว่า

มาตรา 25 ห้ามแบ่งสัญญา เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เข้าลักษณะสัญญาเกษตร
พันธสัญญา

มาตรา 26 ข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรม หรือเอาเปรียบคู่สัญญา
ไม่มีผลใช้บังคับ

มาตรา 27 ห้ามบอกเลิกสัญญาก่อนสิ้นสุดกำหนด ด้วยเหตุสภาพพื้นที่หรือ
ภาวะตลาดเปลี่ยนแปลง เว้นแต่มีข้อตกลงชดเชยให้อีกฝ่ายอย่างเป็นธรรม

5 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มาตรา 29 - 37

ไกล่เกลี่ยโดยคณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทกรุงเทพมหานคร และคณะ
กรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประจำจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหและระงับข้อ
พิพาทที่เกิดจากสัญญา

มาตรา 36 ระหว่างไกล่เกลี่ย ห้ามคู่สัญญา

ชะลอ ระงับ หรือยุติการปฏิบัติตามสัญญา จนเป็นเหตุให้อีกฝ่ายได้รับความ
เสียหาย

กระทำการใดให้อีกฝ่ายได้รับความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ใน
กรณีสัญญาสิ้นสุดแล้ว

ทำข้อตกลงเพิ่มเติมหรือแก้ไขสัญญา ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับความเสี่ยงภัย
รับภาระ หรือมีหน้าที่เพิ่มเติม โดยไม่มีค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม

6 ผลของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

มาตรา 38, 39 มีโทษปรับทางอาญา สำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 41 ผู้ประกอบการอาจต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย หากการ
ผลิตกระทบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน จากปัจจัยการผลิตหรือกระบวนการตาม
เงื่อนไขที่ผู้ประกอบการกำหนด

สแกนเพื่ออ่านพระราชบัญญัติฉบับจริง

หมายเหตุ: คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชน
จะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ